

Algoritmy a grafy 1 (BI-AG1), Cvičení č. 3

Stromy, prohledávání do šířky

Paralelka 104, Úterý 16:15-17:45

Cvičící: Šimon Lomič
lomicsim@fit.cvut.cz

Informace: [lomicsim.github.io](https://github.com/lomicsim)

Fakulta informačních technologií
České vysoké učení technické v Praze
<https://courses.fit.cvut.cz/BI-AG1>

(Verze dokumentu: 29. 10. 2018 19:38)

Opakování z přednášky – Stromy

- **Strom** je souvislý graf, který neobsahuje žádnou kružnici (**acyklický**).
- **Les** je libovolný acyklický graf.
- **List** grafu je libovolný vrchol stupně 1.
- Každý strom T s aspoň 2 vrcholy obsahuje aspoň dva listy.
- Nechť $G = (V, E)$ je graf na aspoň 2 vrcholech a nechť $v \in V$ je list. Pak G je strom $\Leftrightarrow G - v$ je strom.
- Nechť $G = (V, E)$ je graf. Pak následující tvrzení jsou ekvivalentní:
  - 1 G je strom.
  - 2 Pro každé dva vrcholy $u, v \in V$ existuje právě jedna u - v -cesta.
  - 3 G je souvislý a vynecháním libovolné hrany vznikne nesouvislý graf.
  - 4 G je souvislý a $|V| = |E| + 1$.

Cvičení: Kolik listů může maximálně, resp. minimálně mít strom na n vrcholech ($n \geq 2$)?

3.1 Stromy

- (a) Necht T je neorientovaný strom, v němž je maximální stupeň vrcholu $\Delta(T)$. Ukažte, že strom T má nejméně $\Delta(T)$ listů.
- (b) Necht $d_1, \dots, d_n$ jsou kladná celá čísla. Dokažte následující ekvivalenci: Existuje strom na n vrcholech se stupni $d_1, \dots, d_n$ právě tehdy, když $\sum_{i=1}^n d_i = 2n - 2$. **(0.5b)**

3.2 Algoritmy DFS a BFS

Algoritmus **DFS** (G, u):

```
(1) visited = {}  
(2) stack = new Stack({u})  
(3) while stack.notEmpty()  
(4)      $v = \text{stack.pop}()$ ;  
(5)     if  $v \in \text{visited}$ :  
(6)         continue;  
(7)     visited.insert( $v$ )  
(8)     for  $w \in N(v)$   
(9)         stack.push( $w$ )
```

Algoritmus **BFS** (G, u):

```
(1) visited = {}  
(2) queue = new Queue({u})  
(3) while queue.notEmpty()  
(4)      $v = \text{queue.pop}()$ ;  
(5)     if  $v \in \text{visited}$ :  
(6)         continue;  
(7)     visited.insert( $v$ )  
(8)     for  $w \in N(v)$   
(9)         queue.push( $w$ )
```

Cvičení:

- (a) Proč nelze použít algoritmus DFS k nalezení nejkratší u - v -cesty?
- (b) Modifikujte iterační verzi algoritmu DFS tak, aby v průběhu prohledávání vypisoval použité hrany (zprávy typu: *přecházím z uzlu u do uzlu v* , každá hrana bude tedy vypsána dvakrát).
- (c) Modifikujte BFS aby vypsál nejkratší cestu do libovolného uzlu z uzlu $s \in V$.

3.3 Prohledávání do šířky

- (a) Na vstupu je graf G popisující plán sklepení. Uzly reprezentují křižovatky, hrany chodby. Některé chodby jsou uzamčené a na některých křižovatkách jsou umístěny klíče. Známe, který klíč patří ke které chodbě. Nalezněte nejkratší trasu, která nás dostane ze křižovatky s do křižovatky t .
1. Ve sklepení je pouze jediná zamčená chodba a jediný klíč.
  2. Ve sklepení je k zamčených chodeb a k klíčů, $k \ll n$ (**0.5 bodu**).
- (b) Mějme graf G a funkci $h : E \rightarrow \{0, 1\}$ ohodnocující hrany nulou či jedničkou. Nalezněte nejkratší cestu mezi uzly s a t , kde délku cesty počítáme jako součet hodnot použitých hran dle funkce h . (**0.5 bodu**)

3.4 Domácí úkol (0.5 b)

Mějme souvislý neorientovaný graf $G = (V, E)$. Chceme mazat vrcholy jeden po druhém tak, aby byl graf v průběhu mazání stále souvislý. Navrhněte algoritmus, který v čase $\mathcal{O}(|V| + |E|)$ vypíše správné pořadí mazání vrcholů a dokažte jeho správnost.

*Můžete používat algoritmy z přednášky a známé datové struktury.
Úkol odevzdejte na příštím cvičení (případně e-mailem).*